

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

Lietuvos turto vertintojų asociacijai
el. paštu: info@ltva.lt

2020-03- Nr. 2R- (3.8.E)
Į 2020-02-14 Nr. 2020-02/S-14-01

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai
Per E. pristatymas

Valstybinei mokesčių inspekcijai
Per E. pristatymas

Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo
tarnybai
Per E. pristatymas

DĖL PRAŠYMO SUTEIKTI KONSULTACIJĄ

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija) nėra įgaliota oficialiai aiškinti įstatymų ar Europos Sąjungos teisės aktų, todėl galime pateikti tik savo nuomonę Jūsų paklausime pateiktais klausimais.

Informuojame, kad vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/14/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – Reglamentas) asmens duomenys gali būti tvarkomi, *įskaitant teikimą*, tik laikantis su asmens duomenų tvarkymu susijusių principų, įtvirtintų Reglamento 5 straipsnyje, ir kai toks asmens duomenų tvarkymas gali būti pagrįstas bent viena teisėto asmens duomenų tvarkymo sąlyga, numatyta Reglamento 6 ir (ar) 9 straipsnyje. Tuo atveju, jei nėra nei vienos Reglamente nurodytos asmens duomenų teisėto tvarkymo sąlygos ir teisėto asmens duomenų tvarkymo tikslo, asmens duomenys negali būti tvarkomi. Pabrėžtina, kad Reglamento 5 straipsnio 2 dalis, numato, kad duomenų valdytojas yra atsakingas už tai, kad būtų laikomasi Reglamento ir turi sugebėti įrodyti, kad jo laikomasi (atskaitomybės principas).

Pažymėtina, kad Reglamento 5 straipsnio 2 dalis numato, kad duomenų valdytojas yra atsakingas už tai, kad būtų laikomasi Reglamento ir turi sugebėti įrodyti, kad jo laikomasi (atskaitomybės principas).

Dėl asmens duomenų teikimo teisėtumo vertinimo, svarbu pastebėti šiuos su asmens duomenų tvarkymu susijusius principus:

1. tikslo apribojimo principas įpareigoja asmens duomenis rinkti nustatytais, aiškiai apibrėžtais bei teisėtais tikslais ir *toliau netvarkyti su tais tikslais nesuderinamu būdu* (Reglamento 5 straipsnio 1 dalies b punktas);

2. duomenų kiekio mažinimo principas nustato pareigą tvarkyti tik tuos asmens duomenis, kurie yra adekvatūs, tinkami ir *tik tokie, kurių reikia siekiant tikslo, dėl kurių jie tvarkomi* (Reglamento 5 straipsnio 1 dalies c punktas);

3. vientisumo ir konfidencialumo principas įpareigoja asmens duomenis tvarkyti tokiu būdu, kad *taikant atitinkamas technines ar organizacines priemones būtų užtikrintas tinkamas asmens duomenų saugumas*, įskaitant apsaugą nuo duomenų tvarkymo be leidimo arba neteisėto

duomenų tvarkymo ir nuo netyčinio praradimo, sunaikinimo ar sugadinimo (Reglamento 5 straipsnio 1 dalies f punktas).

Šių principų įgyvendinimas yra privalomas visiems duomenų valdytojams (duomenų tvarkytojams), nepriklausomai nuo jų veiklos ar asmens duomenų teisėto tvarkymo sąlygos.

Taigi, atsižvelgiant į Reglamento 5 straipsnio 1 dalies b, c ir f punktuose įtvirtintus principus, duomenų valdytojas gali perduoti duomenis kitam asmeniui, pirma, *tik teisėtu tikslu*, antra, tik tuo atveju, jei šis duomenų *gavėjas turi teisę gauti* prašomus pateikti asmens duomenis, trečia, tik tokia *apimtimi, kuri būtina* konkrečiam tikslui pasiekti. Tai reiškia, kad duomenų valdytojas gavęs prašymą pateikti asmens duomenis, visuomet turi įvertinti tiek prašymo pateikti asmens duomenis tikslą, tiek tokio prašymo proporcingumą ir teisėtumą.

Pastebėtina, kad mokesčio administratoriaus funkcijos, įgaliojimai ir teisės yra nustatyti Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme (toliau – MAĮ), pavyzdžiui, teisė atlikti mokestinius patikrinimus¹, todėl pirmasis kriterijus, paprastai tenkinamas. Tokiu atveju, duomenų valdytojas, į kurį kreipiamasi dėl duomenų pateikimo, turėtų įvertinti ar konkrečiam duomenų valdytojui, kuris prašo pateikti asmens duomenis, teisės aktai nustato teisę tokius asmens duomenis rinkti ir toliau tvarkyti. MAĮ 33 straipsnio 1 dalyje įtvirtina teisę rinkti informaciją, būtiną mokesčių administratoriaus funkcijoms atlikti². Ši nuostata nenustato ribojimų dėl asmenų rato, į kuriuos mokesčių administratorius turi teisę kreiptis dėl duomenų ar kitokios informacijos pateikimo, t. y. nenustato. Taigi, esamas teisinis reguliavimas neapriboja mokesčių administratoriaus teisės kreiptis į asmenis, kurių atžvilgiu nėra atliekamas mokestis patikrinimas, su prašymu pateikti mokesčių administratoriaus funkcijoms reikalingą informaciją.

Tuo atveju, jei nustatoma, kad tiek pirmasis (teisėtas tikslas), tiek antrasis (tinkamas gavėjas) kriterijai yra tenkinami, tai duomenų valdytojas kiekvienu atskiru atveju turi vertinti, ar asmens duomenų teikimas yra būtinas tikslui, dėl kurio pateiktas prašymas, pasiekti ir, jei taip, kokia apimtimi. Pastebėtina, kad MAĮ 33 straipsnio 1 dalyje yra nustatyta, kad mokesčių administratorius turi teisę gauti informaciją apie to asmens, kuriam pateiktas prašymas, arba kito asmens, įskaitant naudos gavėją, turtą, pajamas, išlaidas ir veiklą. Verta pažymėti, kad MAĮ 33 straipsnio 1 dalis nenustato išimčių asmens duomenų gavimui, t. y. nenustato, kad vykdant mokesčių administratoriaus prašymą, asmens duomenys negalėtų būti teikiami. Kitaip tariant, kai mokesčių administratoriaus prašoma pateikti informacija yra būtina mokesčių administratoriaus funkcijoms vykdyti ir yra susijusi asmens turtu, pajamomis, išlaidomis ir veikla, tokie prašymai turėtų būti vykdomi.

Direktorius pavaduotoja

Danguolė Morkūnienė

M. Valčiukė, tel. (8-5) 231 2476

¹ Mokestinis patikrinimas – mokesčių administratoriaus atliekamas mokesčių mokėtojo patikrinimas siekiant kontroliuoti, kaip mokesčių mokėtojas vykdo mokesčių įstatymų reikalavimus mokesčių apskaičiavimo, deklaravimo, sumokėjimo, o įstatymų numatytais atvejais – ir kitose srityse (MAĮ 2 straipsnio 23 dalis). Mokesčių administratoriaus teisė atlikti mokestinį patikrinimą nustatyta MAĮ 33 straipsnio 18 dalyje.

² Mokesčių administratorius turi teisę „gauti iš asmenų, tarp jų iš kredito, mokėjimo ir elektroninių pinigų įstaigų, funkcijoms atlikti reikiamus duomenis ir dokumentų nuorašus, kompiuterinių laikmenų duomenis (kopijas) apie to arba kito asmens, įskaitant naudos gavėją, kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencijos įstatyme, turtą, pajamas, išlaidas ir veiklą, naudotis savo ir kitų juridinių asmenų valdomų ar tvarkomų registrų, duomenų bazių informacija“ (MAĮ 33 straipsnio 1 dalis).